

TORONTÁL

Ára:	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára:
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	1
Din			Hirdetések díjazabás szerint Megjelenik naponta délben	Din

Allamok közeledése.

A magyarországi sajtó ujabban münderösebben hangoztatja annak a szükségességét, hogy a magyar kormány ne csak a nagyentente felé keressen közeledést, hanem találja meg végre a kapcsolatot a kisentente-val is. A magyar sajtó végre rámutatott arra az irányra, amelyet Magyarországnak követnie kell, ha erős és egészséges politikát akar folytatni, ha szennyadó energiáit fel akarja frissíteni és ezzel Közép-európa gazdasági helyzetét is feljavítani kívánja.

Németausztria kormánya már túl van ezen a lépésen. Németausztria, a gazdaságilag teljesen lehangyolott ország erős életöztönével már felépi maga körül azokat a lehetőségeket, amelyek mellett újból belékapcsolódik. Európa közös teremtő munkájába. Ezt az utat meg kell tennie Magyarországnak is, mert az az állapot, amelyben szomszédállamok az egymásrautaltság természetes parancsszavának ellenszegülve, elszigetelten és egymás segítő karját nélkülözve élnek le a maguk elzárkózott életét, soká már fenn nem tartható. A magyar kormánynak meg kell hallania az idők intó szözetát, meg kell látnia azt a parancsoló szükségességet, amely a szomszédos államok felé mutat és meg kell teremtenie azt a közeledést, amely végeredményében közös fejlődést, közös megerősödést, közös termelő munkát jelent.

Az élet meg nem állhat egyetlen országban sem, holott minden állam boldogulása nemcsak saját erőinek kifejtésétől, hanem a többi állammal, elsősorban pedig a szomszédos országokkal való harmonikus együttműködéstől függ. Kereskedelmi szerződések, közlekedési megállapodások nélkül egyetlen ország sem érheti el azt a fejlődési fokot, amelyre földrajzi és gazdasági helyzete egyébként predestinálná. A gazdasági kapcsolat megteremtése pedig hovatovább elősegíti és megalapozza a megértés politikáját is, azt a politikát, amelyet nem a meddő érzékenység diktál, hanem amely lerakja az igazi béke alapját, amely nyugalmat és rendet teremt az egymásra támaszkodó államok mindegyikében.

Ez a megsóvárgott állapot pedig

nem lehet csak a távoli jövő zenéje, mert a tények logikája, az államok elpusztíthatatlan életöztöne a legközelebbi teendőnek jelöli ki ezt a közeledést. El kell oszlania a bizalmatlanság látást gátló kódének, el

kell némulnia a gyüölködés idétlen lármajának és rá kell lépni a közös fejlődés, a közös termelő munka felé vezető ösvényre, ahol féltun egymásra találhatnak az egymás felé nyújtott békejobbak.

Az új miniszterek letették az esküt.

Ma ül össze az új parlament.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 2.

Közel fél éves parlamenti munkaszünet után ma délelőtt tíz órakor kezdi meg újra üléseit a szkupstina. A radikális képviselői klub a kormány összeállításának munkájával elkészülve, elhatározta, hogy megteszi a lépéseket az irányban, hogy a parlamentet minél előbb összehívják. Pelles Dusan dr. ideiglenes házelnök hosszabb megbeszélést tartott Pasityval, akivel úgy egyezett meg, hogy a szkupstina holnap ül újra össze. Az országgyűlési képviselők nagyrésze Beogradban tartózkodik, a távollevőket távirati uton kiértesítik, úgy hogy a megnyitásra még minden képviselő Beogradba érhet.

A szkupstina holnapi megnyitó ülésén a huszonegy tagból álló igazoló-bizottságot választják, amely megejtí a mandátumok igazolását. A választás előreláthatólag igen viharos lefolyású lesz.

A radikális képviselői-klubban tegnap délelőtt szokatlanul nagy élénkség uralkodott. A klub legelőször is az igazoló-bizottsági tagok jelölésével foglalkozott, azután pedig megvitatta politikai programját. A kormány és a radikális képviselői-klub egyetértőleg elhatározta, hogy ragaszkodik azoknak a törvényeknek keresztülviteléhez, amelyek a demokratákkal folytatott tárgyalás során is felemlített. Munkaprogramja szerint elsősorban a tisztviselői-, hadirokkant- és adótörvény meghozatalát fogja szorgalmazni, azután pedig a budgetet és a többi fontos törvényeket.

Radikális körökben optimisztikusan ítélik meg a politikai helyzetet.

Beavatottabb körökben is meg vannak róla győződve, hogy a parlament munkája tartós lesz és fennakadás nélkül képes dolgozni. Amennyiben ez a jóslat nem menne teljesebbé és a kormány képtelennek bizonyulna a további munkára, a kormány egy új kormány alakítását kísérelné meg, amely abszolút többséget tud szerezni a parlamentben. Abban az esetben, ha ez a kombináció újra elesnék, nem maradna más megoldás, mint újra kiírni az országos választásokat.

A demokraták heves ellenzéki harcra készülnek. Szerintük a homogén radikális kormány megalakulásával csak Radics nyert. A demokráta-klub mint ellenzéki-párt a radikális-párt politikájának fordulata szerint fejtí ki oppozíciós munkáját.

Mindenesetre sok függ Radics. Korosec és Spaho állásfoglalásától is. Nagy kérdés még mindig, hogy részt vesz-e Radics a parlamenti életben, vagy pedig eddigi politikája mellett marad és Zagrebból figyeli az események fejlődését.

Az új kormány tagjai tegnap délelőtt tették le az esküt a király kezébe. Az ünnepi aktussal a kormánykérdés most már véglegesen elintéződött.

Az új kormány névsora a következő:

Miniszterelnök: Pasity Nikola.
Külgügy: Dr. Nincesity Momcsilo.
Belügy: Vuicsity Milorad.
Pénzügy: Dr. Sztójadinovity Milán.
Igazságügy: Dr. Markovity Lázár.
Közoktatásügy: Trifunovity Misa.
Építészügy: Uzumovity Nikola.
Postaügyi: Dr. Jankovity Velizár.

Keresedelemügyi helyettese: Dr. Jankovity Velizár.

Törvényegységesítő: Trifkovity Márko.

Földmívelésügyi helyettes: Trifkovity Márko.

Vallásügyi: Jovánovity Ljuba.

Erdő- és bányaügy: Szrkszkity Milán.

Egészségügyi: Dr. Miletity Szlavko.

Hadügy: Pesity Peter.

Szociálpolitika: Périty Ninko.

Agrár: Miletity Krszta.

A betöltetlen tárcák betöltéséről a mandátumok igazolátása után gondoskodnak.

Holnap adják át az új német javaslatot.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, máj. 2.

Az új német jegyzéket az éjszaka az összes külföldi német követségekhez továbbítják, akik azt holnap délelőtt átnyújtják Londonban, Párisban, Rómában, Brüsszelben, Washingtonban és Tokióban, mert az okirat a szövetséges és a társult hatalmak kormányaihoz van címelve.

A sajtónak a kormány holnap délelőtt adja ki a jegyzéket közlés végett.

Páris, máj. 2.

A sajtót a külügyminisztériumban tájékoztatták az új német jegyzékről. Az információ szerint a francia kormány hajlandó megfontolni a német javaslatokat. Még jelentősebb a francia kormány azon kitétele, hogy

a megszállt területek passzív ellenállása nem tartja vissza Franciaországot, hogy a német javaslatot fontolóra ne vegye. A külügyminisztérium politikai osztályának vezetője kijelentette, hogy a kormány nem lesz kiesínyes és minden attól függ, hogy fog-e jóindulattal látni a német javaslatban.

Valószínűnek tartják, hogy a németek akkora jóvátételt ígérnek, amelynek pénzbeli értéke legalább harminc milliárd márka — ezt a franciák a tárgyalás alapjául el is fogadják, ha úgy találják, hogy a garanciák biztos fedezetet nyújtanak.

A véleményeltérés kiegyenlítése.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, máj. 2.

Bardelonabat, a vörös szindikátus elnökét és egy banktisztviselőt, aki a vörös szindikátus tagja volt, tegnap nyílt utcán revolverrel agyonlőtték.

TÖZSDE

Május 2.

Beograd. (Zárlat.) London 441, Páris 63975, Newyork 9425, Genf 1728, Szaloniki 116, Milano 46385, Prága 282, Berlin 029, Wien 0134, Bukarest 45, Budapest, 1775, Amsterdam 3725, Bruxelles 550.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 55350, London 256950, Páris 3737, Milano 271250, Berlin 00178, Prága 164750, Wien 0007775, Budapest 01050, Hollandia 21650, Beograd 575, Varsó 00, 20.

Budapest. (Zárlat.) London 24130—24730, Páris 351—361, Milano 254—264, Berlin 17—19, Prága 155—161, Amsterdam 2035—2095, Beograd 54—56. A többi változatlan.

A május havi kultur-programm.

Azt gondoltuk, hogy a meleg napok beálltával nekimegyünk az ugorkaszazonnak in punkto kultúra és ime majdnem hatalmasabb hangversenyekről kell majd megemlékeznünk, mint a téli szezonban.

Május 4-én Naszta Mihály dr., a kiváló tenorista tart hangversenyt. Május 8-án Fehér Arthur, a Vignszínház volt kiváló művészeinek szavaló estélye.

Május 13-án dr. Paul Weingarten, a wieni mesteriskola világhírű professzora ad egy zongoraestélyt, amelynek műsorán Chopin, Mozart, Debussy, Liszt, Bach és Sauer legkiválóbb művei fognak szerepelni.

Május 15-én Bival Blanka zagrebi énekesnő és Stojanovity Péter hegedűművész hangversenye. Itt a műsornak ugyancsak szenzációs két száma van. Bach: Áizja a G-huron és Beethoven hatalmas koncepciójú Kreutzer szonátája három tételben.

E négy dátum közé esik valószínűleg Lotte Wilke, Dalcroze táncosnő estélye, aki Európaszerte ismert nevet vívott ki magának Dalcroze táncművészetének továbbfejlesztésével. Ma Lotte Wilke a legkiválóbb táncfenomének közé tartozik.

És ha hozzávesszük még, hogy a Közművelődési Egyesület egy matinéra készül, az Ady-társaság Gárdonyi emlékünnepséget rendez és az Ezüst pille című operettel készül el a hó végére, egy a május hónap határozottan nagy kulturélvezetekkel szolgál majd Beeskerek közönségének.

A májusi ájtatosság

A poetikus, bájos május hava: Mária hónapja kedden beköszöntött. A természet pompája, a virágbontó májusi napsugár, a virágillattól, márdárdaltól terhes levegő szelid, boldog érzésekbe ringatják a fogékony szíveket. Innen van az, hogy a természet tavaszi pompája erős hatással van a szívre és a lélekre és ilyenkor derül ki, hogy minden ember természetimádó. A tavaszi hullámban fakadt szelid és nemes érzések tömegesen viszik az embereket a templomba, ahol a jobb érzések harmoniája elringatja a lelkét. Innen a májusi ájtatosságoknak, a Mária tiszteletére tartott esti vespernyeknek nagy látogatottsága. Szívvelható mély áhitat jellemzi ezeket a májusi ájtatosságokat, amelyekben a lélek belemerül a legszentebb elmélkedésekbe.

A beeskereki plébánia-templomban kedden alkonyatkor kezdődött meg a szokásos Mária kultusz: a májusi ájtatosság. Keddtől kezdődőleg minden este egész május hónapban át van ájtatosság, amelynek ma kimagasló zenei eseménye is lesz. Naszta Mihály dr., a világhírű tenorista, aki 4-ikén hangversenyt ad Beeskereken, Gounod Ave Máriaját fogja énekelni a májusi ájtatosság alatt Láng Imre hegedű- és Weninger József orgonakísérete mellett.

ELADÓ 818

200 db 6 m. hosszúságú, folyóméterenkint 8 kg súlyú iparvágány kocsikkal, különböző szij és fogaskerekek, 3 darab 21-es tartalék-henger, csapágyállványok, fali gyámok és transzmissziók.
Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Az írásszakértő véleménye a hírhedt Gráber-Nagy borderó aláírásairól.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Subotica, máj. 2.

Dr. Nagy Ödön és dr. Gráber László, a Magyar-Párt két vezető emberének ismeretes ügyében ma hallgatta meg a bíróság az írásszakértők véleményét.

Az írásszakértők egyike, dr. Reich, a belügyminisztérium államvédelmi osztályának osztályfőnöke, aki kü-

lönben svájci állampolgár és európai hírvérfőnök, ma megvizsgálta a hírhedt borderon lévő aláírásokat és megállapította, hogy dr. Gráber László aláírása nagyon primitív hamisítvány. Dr. Nagy Ödön aláírásáról néhány nap múlva fogja betérjeszteni szakértői véleményét.

Véres május Olaszországban.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, máj. 2.

A munkások május elsején nem tartottak szünetet, csupán a kő- és a vasmunkások. Milanóban a fascisták felgyújtották a munkáskamara épületét, amely szerencsére nem égett le teljesen. Az utcákat minden felé karabinierik és nemzetőrök szállták meg.

Az „Avanti”-t a fascisták elkobozták május elseji cikke miatt. Triesztben éjjel tájban hét bomba robbant föl különböző helyeken. Kárt azonban nem okoztak.

Veronában a fascisták összeütköz-

tek a kommunistákkal. Egy kommunista és egy fascista áldozata van az utcai harcok.

Nápolyban a villamos remisben négy bomba robbant föl és négy alkalmazottat súlyosan megsebesített.

London, máj. 2.

A május elseje nyugodtan telt el. Ruhrhamban kétszáz ezer bányamunkás ünnepelte meg a munkások napját.

Budapest, máj. 2.

Május elsejének ünneplése zavartalanul folyt le.

A fővámszolgálat megnyitása napok kérdése.

A kamara megsürgeti a tisztviselők kinevezését.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 3.

Ismeretes, hogy a beeskereki kereskedelmi és ipari egyesületek mozgalmat indítottak egy vámszolgálat felállításának érdekében. Az akció, amelyet a kereskedők és iparosok részéről szívósan támogattak, eredményre is vezetett, amennyiben a pénzügyminisztérium belátta a követelés jogosságát és megadta hozzájárulását a vámszolgálat megszervezéséhez. A döntő határozat a kereskedők és iparosok körében nagy örömet keltett, mert régi vágyuk teljesedett ezzel, de visszhangra talált a város vezetőségének sorában is, amelynek feje, Aleksity Bogoljub polgármester sokat tett az akció sikerre vitelének érdekében.

A vámszolgálat felállítása a kedvező döntés dacára egyre késétt. A beeskereki kamara sürgetésére, illetve elnökének, Cvetkov Rádának személyes intervenciójára kijelentették a pénzügyminisztériumban, hogy a vámszolgálat megnyitása azért szenved halasztást, mert a kormány lemondása miatt nem irhatják alá a tisztviselők kinevezési okmányát. Az elfogadható indoklás után most már nem maradt egyéb hátra, mint bevárni az új kormány megalakulásának idejét.

A politikai válság megszüntével és a kormány kinevezésével újra előtérbe került a fővámszolgálat felállításának az ügye. A bánági kereskedelmi- és iparkamara tegnap reggel táviratof küldött a beogradi fővámszolgálatosság címére, amelyben megsürgeti a beeskereki vámszolgálat megnyitását. A sürgönyben megemlíti, hogy a kereskedők és iparosok nagymennyiségű árut rendeltek külföldről, amit Beeskereken ki-

vántak elvámoltatni s azt most utólag kénytelenek Suboticának vagy Kikindának irányítani. A más városban történő elvámolással természetesen súlyos károsodás éri az érdekelteket, amit elkerülhetek volna, ha a fővámszolgálat időközben megkezdte működését.

Kereskedelmi és ipari körökben remélik, hogy a vámszolgálat ügye a közeli napokban véglegesen elintéződik és rövidesen megnyílik az új intézmény, amely a mai körülmények között oly beláthatatlannal fontos szerepet játszik.

A magyar-cseh konfliktus.

Budapest, máj. 2.

A cseh-magyar határcsúszás két napi vizsgálat után közös jegyzőkönyv felvétel után az első stádiumában befejeződött. A felvett jegyzőkönyvet a felek kölcsönösen aláírták. A betérjesztett bizonyítékok alapján a két kormány tovább folytatja a tanácskozást.

Az „Új Nemzedék” értesülése szerint a csehek remélik, hogy a vegyesbizottság munkájának eredménye szerint meg van a lehetőség, hogy a közeljövőben helyreálljanak a normális viszonyok.

A cseh sajtóiroda hivatalos jelentése szerint a cseh kormány azt követeli, hogy a Szedlacek pénzügyőr meggyilkolásában vétkezők cseh bíróság elé állítsassanak. A magyar kormány adjon továbbá a cseh kormány diplomáciai elégtételt. Végül az elhunyt családjának a magyar kormány adjon anyagi kárpótlást.

Vidéki és helybeli kereskedőknél jól bevezetett

utazó

855

a z o n n a l i belépésre kerestetik
Nb. Népbank fűszerosztály V. Beeskerek.

HIREK

Máj. 4.

1521-ben Luther Márton Wartburgba hozták. 1814-ben Napoleon megérkezik Elba szigetére.

1848-ban kihirdetik Párisban a köztársaságot.

Eltemették lord Carnarvont. Londonból jelentik, hogy ma temették el Beacon Hillben lord Carnarvont, a szerencsétlenül járt egyiptológust.

A Narodna Banka akciója a nagy kamatláb ellen. A bankok, amelyek a Narodna Bankától hitelt élveznek, felhívást kaptak, hogy jelentsék be, mennyi kamatot fizetnek összesen a különböző hitelügyletek után és mennyit fizetnek a takarékbetétek javára. Még nem tudni, milyen lépésre határozza el magát a Narodna Banka, amikor majd megkapja a kívánt adatokat, de pénzügyi körökben az a vélemény, hogy a Narodna Banka ellenkezés alá akarja vonni a bankokat, amelyek magas kamatfelszámítással megnehezítik a pénzforgalmat.

Spirituszba

dunsztos üvegbe rakva kiesi torzszulott báránykát mutogat pénzért egy élelmes sabijának a Grosz-vendéglőben a Buza-téren. Népség, katonaság sűrű tömegben esodájára jár a kis báránykának. Az utam éppen arra vitt, tehát betértem én is, hogy megnézzem. Tényleg, ritka látványosság a kis birit. Egy fel, egy első és két hátulso testrészt, amelyen a spirituszban uszó bárányka nyolc zsenge lábaeskája lóg fura összevisszaságban. Ahogy vizsgálom és bámulom, különös érzés fog el, ami fura gondolatokat ébreszt bennem. Miért adott az Uristen nemely állatnak négy, másinak hat és több lábat is és az embernek csak kettőt? Talán azért adott az állatoknak több lábat, hogy az által jobban menekülhessenek az ember üldözése elől? De ha így van, akkor miért adott a teremtő az embernek annyi észet, hogy mégis utólérje amazokat a többi állatokat, hogy pusztíthassa őket, sőt egymást is? Mi volna, hogyha az ember is négy, esetleg több lábba járna? Némelyikre ugyanis csakugyan rááll, sőt direkt rákiváncsozik. Micsoda perspektíva nyílna akkor! Hogy mást ne említsék, mennyi dolgot volna a manikűrözőknek és pedikűrözőknek! A szuszterek, a szabók, a pékek, a fűszeresek, a rőfösök és a többiek nem egy, hanem négy, hat és több emeletes házra való keresnének össze a sok lábba embertársaikon. T.

Dolgozik a bicska... Erdős János, Buka István és Péntes János itebeji földműveslegények a koresmából hazafelé tartva a Feketes-féle vendéglő előtt össztalálkoztak régi haragosukkal, Hevesi Istvánnal. A találkának természetesen fejleményei is lettek. A három legény bottal és késekkel támadt neki a régi ellenfélnek és alaposan ellátták. Az egyik késszurás a fején érte, az ütések pedig a karján és a vállán sebesítették meg. Az itebeji csendőrség megindította a vizsgálatot.

Dr. Nasta hangversenye. A pénteken este fél 9 órakor a Kaszinóban tartandó Nasta-hangverseny jegyei péntek reggeltől beválthatók.

Uj keresedelmi hajójárat. Egy cseh-szlovákiai dunai társaság speciális keresedelmi hajójáratot vezet be Wien, Pozsony, Budapest, Novi Sad, Beograd és Gyurgyevo között. A hajó minden hó 11., 21. és 31-én indul.

A régi keresedelmi alkalmazottak kilüktetése. A kereskedelemügyi minisztérium megengedte, hogy a becskerekai Kereskedelmi és Iparkamara a területén élő és husz éven át egy cégnél szolgált alkalmazottaknak elismerő oklevelet adjon. Az oklevelet a cég ajánlatára adják ki s azt a kamara elnöke vagy az ipartestület vezetője nyújtja át ünnepélyes keretek között.

Pusztít a takonykór. Ujabbban Perlezen is felütötte a fejét a Bácságban uralkodó takonykór, mely pusztítással fenyegeti az itteni lóállományt. Perlezen tegnap öt lovat pusztítottak el, mert rajtuk kétségtelenül mutatkoztak a takonykór jellegzetes kórtünetei.

A Zsidó Nemzeti Egyesület május 3-án este fél 9 órakor a Chevraház nagytermében tartja felolvasó estélyeinek ünnepélyes befejezését, mely alkalommal dr. Neumann Gyula a zsidó zeneköltőkről tart előadást. Az énekszámokon kívül, melyeket Wollák Gyuláné és Salzmann Lajos fővántor adnak elő, a filharmonikusok zenekarának kísérete mellett, Ripka Imre igazgató-karmester vezényletével, három önálló zenekari szám is szerepel.

Uj lakashivatali órabeosztás. A lakashivatal vezetőjének közlése szerint május hó elsejétől hetente kétszer tart lakashivatali órát, minden kedden és pénteken.

Véget ért a cipésmunkások sztrájkja. A cipésmunkások — mint megírtuk — béremelési követelésekkel léptek fel, amelyeket a munkaadók nem voltak hajlandók elfogadni. Emiatt hétfőn délután elhatározták a sztrájkot s azonnal beszüntették a munkát. Tegnap délelőtt 10 órakor tartották a munkaadók és a munkások egyeztető tárgyalásukat az ipartestület Koronaucai helyiségében. Az ülésen, a melyen az Inspekcióját Rada kiküldötte is megjelent, teljes egészükben elfogadták a segédek követeléseit és egységes munkabér-tarifát dolgoztak ki.

Lelőttek egy notórius rablót. Sarajevóból jelentik: Az egyik sarajevói üzletbe belopódzkodott Matias Jakab közismert üzletfosztogató, hogy az éj leple alatt kirabolhassa az üzletet. Szerencsétlenségére az egyik alkalmazott észrevette a kellemetlen idegent és közvetlen közelről revolverből rálőtt. A golyó Matiasnak a szívén hatolt keresztül és azonnali halálát okozta.

• **Atutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronau** szálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

• **Vas- és fémöntvényeket** Krausznál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329

• **Arnstein Józsa** fűzőszalonját Alkotmány-utca 23. szám alá helyezte át, hol a legujabb divatu haskötők, melltartók, orvosi haskötők készülnek. Modellek bármikor megtekinthetők.

Eredményes a földgázvizsgálat.

Megállapították a földgáz jelenlétét. — Próba két méter mélységben. — Ujabb forrásra bukkantak. — A polgármester Beogradban jelentést tesz a leletről.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 3.

A „Torontál” tegnapi számában már megemlékeztünk arról, hogy Beeskereken alig nyolcvan méter mélységben földgázra bukkantak. A szenzációs felfedezést egy kutmester tette, aki a napokban a Silerova- és Petrogradska-utca sarkán álló kut tisztítása közben talált rá az értékes leletről. A kutmester hirtelenkedve fogadta a felfedezést s hogy meggyőződjön, nem eseti-e végtelen tévedésbe, gyújtóval meggyújtotta a gáz felületét, mely csodák-csodájára tiszta fényes lánggal égett. A jelenetnek több környékbeli lakos volt a szemtanúja, akik egyhanguan azt vallották, hogy az esetről jelen voltak és saját szemükkel látták, amint tüzet fogott és lángra gyulladt a gyújtóanyag.

A kutmester, aki tudatában volt a földgáz nagy értékének, azonnal lezárta a kutat és a polgármesterhez sietett, akinek kimerítően referált a nem mindennapi felfedezéséről. Aleksity Bogoljub polgármester azonnal intézkedett a kut további zárvatartása felett, amíg a bizottság ki nem száll a helyszínre és meg nem ejti az előzetes vizsgálatot. A polgármestertől és a tanács néhány tagjaiból álló bizottság kedden délelőtt ment ki a színhelyre, a kutmester távolléte miatt azonban nem végezhetette el munkáját. A szemlét tehát kénytelen volt tegnap délelőttre elhalasztani.

Tegnap délelőtt tizenegy órakor ment ki a Silerova- és Petrogradska-utcai kuthoz, ahol a felfedezést tették, a városi bizottság, amely Aleksity Bogoljub polgármesterből, Staity Péter rendőrfőkapitányból, Krizsanov Pájo főszámvevőből, Stefanovity Milos és dr. Bozay Aladár városi tanácsosból állott. A bizottság megérkezése után megvizsgálták a kutat, felszedték a kut feletti deszkázatot és kivették a kut testébe húzódo vascsőből a szivattyúszerkezetet. Az eképpen felnyitott kútból a csőbe felgyülemlt a gáz. Körülbelül két méterre ereszkedtek le a kutba, ahová már gyenge erővel, de még feltört a gáz és a felszínét meggyújtották. A következő pillanatban csodás látvány tárult szemük elé. A víz felülete lángot fogott és festőien szép piros lánggal égett. A nagy lángnyelvek fantasztikus árnyakat rajzoltak a kut megvilágított falaira és bohókás színekkel festette be az arcokat, amelyek előrenyúlva lesték a ritka látványt.

Lentről, két méter mélységből elhangzott az öröm kiáltása: földgáz — s járt szájról-szájra, befutotta a népes bábész csoportot, amely értetlenül nézte a lefolyó eseményeket. Őket bizonyára csak az olesó villany érdekli, amit a gáz ajándékoz majd a beeskerekieknek.

A gáz, amint a felületes vizsgálat megállapította, könnyű összetételű. Erre vall különben az a körülmény is, hogy a szabadban jóformán szempillantás alatt elillan. A földgázból garométer útján elválasztják a más anyagokat és a tiszta összetételt használják fel a gépek hajtására.

Ennél a kérdésnél egyelőre még csak a villanytelep juthat szóba, de később, elegendő gáz birtokában, intenzívebb folytatják majd a kitermelést s ebben esetben nagyszabású programot valósítanak meg. A felfedezés mindenesetre óriási értékű, afelett egy pillanatra sem szabad kételkednünk, beláthatatlan jelentőségét már a kitermelés első pillanatában érezni fogjuk. A gáz olesó igénybevétele elsősorban olesóbbá teszi a villanyáramot, amelyet neveltségesen csekély összegért, néhány paráért boesájthat a város a fogyasztók rendelkezésére. De nemcsak a világítás, hanem a fűtés terén is óriási megtakarítást fog jelenteni a lakosságnak, mert a fűtőkészülékek bevezetésével néhány pere alatt mindenki megmelegítheti lakását és megfőzheti ebédjét.

A földgázon kívül ártézi vizet is szolgáltat az anyaföld. Alig két méter mélységre feltört az ártézi víz, amelyből ásványvizet előállítva exportképes cikket szerezhet a város. Az ártézi kuthat tehát alig két méterre kell lenyulnia, ahonnan már felszivhatja a vizet. A kut mellett esetleg fürdőt építhet a város és ezzel megoldja egyuttal a régen vajdó fürdőkérdést is. A kut előtt álló laktanyában, — mely mint ismeretes, a város tulajdona — hatalmas villanytelepet létesíthetne s így ez a kérdés is könnyen megoldást nyerhetne.

A Honvéd- és Melencei-utca sarkán álló kutat a polgármester intézkedésére tegnap újra megnyitották. A kútból gyönyörű tiszta víz folyik s ha egy pohárral megtöltve gyorsan a nap felé fordítjuk, egy pillanattig élvezhetjük a látványt, amint az apró gyöngyszemek, (mint a szikvizben) felszaladnak a pohár felső szélébe, ahol egy-két szempillantás alatt elpárolognak.

Hogy milyen mennyiségben van meg a földgáz, azt egyelőre még nem sikerült megállapítani. A pontos konstatalás mindenesetre még sok időt fog igénybevenni. Tegnapra különben egy újabb örvendetes felfedezésre jutottak, amely azt látszik igazolni, hogy a gáz a város egész területét beárazza. Jelentették ugyanis, hogy a Lukács-féle szeszgyár előtt álló kuthal szintén lángot fogott a víz felszínén, ami kétségtelen jele a földgáz jelenlétének.

Aleksity Bogoljub polgármester, akit ez ügyvel kapcsolatban felkerestünk, kijelentette, hogy a kutatásokat feltétlenül folytatja és reméli, hogy teljes sikerre fognak vezetni. A közeli napokban szakemberekkel kiszáll a színhelyre és meghallgatja véleményüket. A szemlét követő napokban Beogradba utazik, ahol felkeresi a világszerte kiváló tudóst, Cvijityet, aki a földgáz kérdésével behatóan foglalkozik és részletesen informálja a beeskerekieket leletről.

Cvijityet elsőrendű szaktekinctyének ismerik mindeniütt, csaknem valamennyi tudományos társaságnak disztagja s így jobb szakértőt keresve sem választhatott volna a polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen drága halottunk

WAGNER GYÖRGY

elhalálása alkalmával részvétnyilvánításukkal és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, különösen pedig a Munkások Dalegletének és a Vasuti Zenekarnak ezuton mondunk hálás köszönetet.

Lego és felesége
valamint
Schwartz Katalin
névére.

Egy 8-lőerejű cséplőgépparnitura teljesen jókarban, a hozzátartozó összes eszközökkel eladó. Nem magánjáró.

Érdeklődni lehet a Dobrovolyajcski bankban Svetozar Markovity-utcában.

Földmívelők szövetkezete.

844

D. Popovits, ügyvezető.

Manométer, Vacuméter

javításokat kedvezményes árak mellett eszközöl 776

Mály és Soos gépjavitó műhelye. Mariolana.

Eladó egy teljesen ép állapotban levő keveset használt 60—80 as HP Stock motoreke.

Megtekinthető munkaközben. Bővebbet Oityán Mihajónal, Sokolski kelj 15. 748

Elköltözés miatt eladó szép saroktelek,

mely részben lakóházzal és üzlethelyiségekkel van beépítve. Bővebbet a ház gondnokánál 864
Slovenacska (Nádor) u. l. szám fűszerüzletben

Eladó butor!

Egy teljesen új, modern machagoni színű ebédő, egy komplett hálószoba, konyhaberendezés, egy új fürdőkád, egy Singer-varrógép és egyéb háztartási tárgyak jutányos áron kaphatók Lesingova (Kossuth) u. 111. szám. 851

Építők és kereskedőknek

ajánlok kömentes darabos la meszet

706
azonnali szállításra a legolcsóbb árban vagontefelben, közvetlen a mészetgyártól.
Bertalan Mano Debeljacska.

Sportfelszerelések szaküzlete.

Futball, tennis, atlétika, torna, birkező, uszó és halászati

cikkek igen nagy választékban. Sportegyleteknek kedvezmények. Vezérképviseletek: SERUM, MERMAID, LIGA gyártmányainak

Kozmetika, foto-sport Sombor (SHS). 860

Heller Műmalom Rt.

Vel. Becskerek

Mérleg-számla.

Aktívák: Készpénzkészlet 182028.12; Értékpapírok 1375998.—; Betét 2000.—; Gépek 479644.37; Felszerelés 196980.60; Zsákok 217450.—; Atmeneti tételek 200560.39; Ingatlanok 581320.67; Anyag 75000; Árukészlet 1366725.—; Autó 290400.—; Adósok 4362320.81; Összesen 9330427.96.

Passívák: Részvénytőke 4000000.—; Tartalékalap 81000.—; Adótartalék 50000.—; „Heller Dávid“ alapítvány vállalati tisztviselők segélyezésére 150000.—; Fel nem vett osztalék 2240.—; Hitelezők 4661989.04; Nyereségáthozat 1921. évről 14827.80; Tiszta nyereség 370371.12.

Veszteség-nyereség-számla.

Veszteség: Tisztviselői fizetések 177600.—; Munkabérek 1293405.—; Kamatok 226575.26; Zsákok 603468.48; Üzleti költség és adó 428413.50; Épület karbantartás 90613.20; Felhasznált üzemanyag 1029901.42; Szállítások 32030.80; Nyereség 385198.92. Összesen 4267206.58

Nye eség: Értékpapír árfolyamkülönbözet és osztalékok 35700.—; Nyersjövdelem áru és vám 4216678.78; Nyereség előhozat 1921. évről 14827.80. Összesen 4267206.58.

Veliki Becskerek, 1922 december 31.

Igazgatóság.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Felügyelő-bizottság.

Az Első Bánáti Maccaroni és Tésztagyár Részv.-társ.

Veliki Becskerek

1922. évi mérlege:

Mérleg-számla.

Aktívák: Épület 306290.38; Gépek 512441.61; Felszerelés 24693.25; Pénztár —.23; Adósok 873278.62; Árukészlet 65485.— dinár.

Passívák: Részvénytőke 600000.—; Hitelezők 1172577.25; Nyereség 9611.84.

Nyereség-veszteség-számla.

Veszteség: Alapítási költségek 1966.50; Üzleti költségek 1147.41; Munkabérek 12856.37; Csomagolási költségek 14366.25; Üzemi költségek 13125.—; 1922. évi tiszta nyereség 9611.84 dinár.

Nyereség: Áru-számla 53073.37.

Veliki Becskerek, 1922 december 31.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő bizottság.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek.



Halló! Hallotta?

Hogy Veliki Becskereken a Beogradska (Écskai) u. 11. sz. a. a „Potyka“ vendéglő

mellett új óras- és ékszerészület nyílt meg. Raktáron tart mindennemű órát és ékszer, valamint különféle zseb-, fal-, inga- és ébresztő (Wecker) órákat. Javítások feltűnően olcsón és precízen eszközölköznek. Minden órajavításért 1 évi jótállás. Győződjön meg. Szíves pártfogást kér 854

REISZ SÁNDOR, óras- és ékszerész.
Ugyanott egy jobb házból való fiú TANONC-nak felvétetik

Május 3-ától

kezdve megnyílt az

uszoda.

A bérletbeiratások május 3-15-éig eszközölhetők az uszoda helyiségében.

Füüdőrend: Reggel 6—11 óráig nők, 11 órától estig férfiak 861 és nők részére.

A szövetségi tagok (köztisztviselők) kedvezményben részesülnek, mely jegyek az uszoda pénztáránál átvethetők.

Szíves pártfogást kérnek

FISCHER TESTVÉREK.

Ispáni vagy raktárnoki állást keres

egy nagyobb vállalatnál, helyben vagy vidéken, ugymint gyárban, malomban vagy gabonaraktárnál, 30 éves nős iparos, egy gyermekkel. Szerb, magyar, német nyelvet szóban és írásban bírja. Lakást igényel. Ajánlatok a „Torontál“ kiadóhivatalába 57. számra kéretnek. 857



Megérkeztünk és rövid ideig tartózkodunk Becskerek vártságában.



Ne mulassza el senki sem megtekinteni a magunkkal hozott eredeti háziszöveget.

perzsaszőnyegeket

u. m.: Schiraz, Schirwan, Buchara, Beludzsisztán, Afganisztán, Kaukázus stb. fajtaikat, melyeket a legolcsóbb áron árusítunk.

Megtekinthetők a nap bármely szakában „SRPSKI KRUNA“-szálló 8. sz. alatt.

Tisztelettel

Lazar Pandelidisz

Ázsiából és

Saban Ramadanović

Ritka alkalom!

Csoda olcsó!

1 méter jó férfiszövet	70 dinár
1 " " nőiszövet	43 " "
1 " " gypjudelain	42 " "
1 " " féldelain	25 " "
1 " " Creton	20 " "
1 " " vászon	18 " "
1 " " zefir	20 " "
1 " " grenadin	48 " "

amennyig a készlet tart

852

Boskovity S. J.-nál Vel. Becskerek, „A gólyához“.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem Vel. Becskerek és környéke t. közönségét, hogy a Zsitni trg (Buza-téren) Dungserszky-féle házban

kézmű- és rőfösáruüzletet

nyitottam és azt dusan felszereltem a legfinomabb angol, francia és cseh férfi- és nőruhaszövetekkel,

melyek a legmodernebb színekben kaphatók.

775

Selyem ruhavászon, kosztümszövetek, batiszt, zefir, Voit-delaine, kreton minden színben, bélésárak és szabókellékek, gypju, kanavász, paplan- és vánkoshuzatokban nagy választék.

Áruimat közvetlen a gyárból szereztem be és így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy azt a legolcsóbb napiárban tudom a fogyasztóknak számítani. Saját érdekében tekintse meg üzletemet és győződjön meg áruim minőségéről és olcsóságáról. Csakis elsőrendű áruk! A t. közönség szíves pártfogását kéri

Dim trije Andrejević kézmű- és rőfösárukereskedés, a „Fehér tulipán“-hoz.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.